

Số: 239/2022/QĐST-DS

Quận 5, ngày 19 tháng 12 năm 2022

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN 5, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Hà Như Oanh.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thu Phương – Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thu Thủy – Kiểm sát viên.

Ngày 19 tháng 12 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 193/2022/DSST ngày 10 tháng 11 năm 2022, về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 22/2022/QĐST-DS ngày 08 tháng 12 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Võ Minh Q, sinh năm 1958 (Có mặt).

Địa chỉ thường trú: Đường A, Phường E, Quận F, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Võ Thị Thúy V, sinh năm 1959 (Có mặt).

Địa chỉ thường trú: Đường A, Phường E, Quận F, Thành phố Hồ Chí Minh.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu là ông Võ Minh Q trình bày:

Ông là con ruột của ông Võ Ngọc Tr (sinh năm 1924, chết năm 2015) và bà Nguyễn Thị T (sinh năm 1932, địa chỉ thường trú: Đường A, Phường E, Quận F, Thành phố Hồ Chí Minh). Ngoài ông, ông Tr và bà T còn có 2 người con chung khác là bà Võ Thị Ngọc C (sinh năm 1956, chết ngày 30 tháng 6 năm 2022) và bà Võ Thị Thúy V (sinh năm 1959). Ba mẹ ruột của bà T đều đã qua đời từ lâu.

Mẹ ông là bà Nguyễn Thị T năm nay đã 90 tuổi, không còn minh mẫn, không tự chăm sóc bản thân, mọi sinh hoạt cá nhân của bà T đều được người thân trong gia đình giúp đỡ. Gần đây, theo yêu cầu của ông, Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh đã khám sức khỏe tâm thần của bà T vào ngày 09

tháng 9 năm 2022, có kết luận bà T bị “sa sút tâm thần tuổi già, mức độ nặng (F03-ICD10).

Vì vậy, ông yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị T, sinh ngày 01 tháng 3 năm 1932, địa chỉ thường trú: Đường A, Phường E, Quận F, Thành phố Hồ Chí Minh là người mất năng lực hành vi dân sự để thực hiện các giao dịch dân sự.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là bà Võ Thị Thúy V trình bày:

Bà Nguyễn Thị T (sinh năm 1932, địa chỉ thường trú: Đường A, Phường E, Quận F, Thành phố Hồ Chí Minh) là mẹ ruột của bà. Ba mẹ ruột của bà là ông Võ Ngọc Tr (sinh năm 1294, chết năm 2015) và bà Nguyễn Thị T có tất cả 3 người con chung gồm bà Võ Thị Ngọc C (sinh năm 1956, chết ngày 30 tháng 6 năm 2022), ông Võ Minh Q (sinh năm 1958) và bà (Võ Thị Thúy V). Ba mẹ ruột của bà T đều đã qua đời từ lâu.

Bà đồng ý với yêu cầu của ông Võ Minh Q về việc yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự để thực hiện các giao dịch dân sự có liên quan, bởi vì bà T đã lớn tuổi (năm nay đã 90 tuổi), không còn minh mẫn, không tự chăm sóc cho bản thân mà cần có sự giúp đỡ của người thân trong gia đình. Theo kết luận giám định khám sức khỏe tâm thần của bà T vào ngày 09 tháng 9 năm 2022, Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh đã kết luận bà T bị “sa sút tâm thần tuổi già, mức độ nặng (F03-ICD10).

Tại phiên họp:

Ông Q vẫn giữ nguyên yêu cầu Tòa án tuyên bố tuyên bố bà T là người mất hành vi dân sự. Bà V đồng ý với yêu cầu nêu trên của ông Q.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh phát biểu ý kiến:

- Về việc chấp hành pháp luật tố tụng: Trong quá trình giải quyết việc dân sự kể từ khi thụ lý đơn yêu cầu và tại phiên tòa hôm nay, Thẩm phán, Thư ký phiên họp đã tuân thủ đúng quy định của pháp luật về tố tụng dân sự, đảm bảo thời hạn chuẩn bị xét đơn yêu cầu. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

- Về nội dung việc dân sự: Căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015, đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của ông Võ Minh Q, tuyên bố bà Nguyễn Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Ông Võ Minh Q có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự. Bà T có nơi cư trú tại địa chỉ đường A, Phường E, Quận F, Thành phố Hồ Chí Minh nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Quận 5, Thành phố

Hồ Chí Minh, theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về yêu cầu của đương sự:

Ông Võ Minh Q, bà Võ Thị Ngọc C (sinh năm 1956, chết ngày 30 tháng 6 năm 2022) và bà Võ Thị Thúy V là con đẻ của ông Võ Ngọc Tr (sinh năm 1924, chết năm 2015) và bà Nguyễn Thị T. Đến nay, do tuổi cao nên bà T không còn minh mẫn, không tự chăm sóc cho bản thân mà cần có sự giúp đỡ của người thân trong gia đình. Do vậy, ông Q yêu cầu Tòa án tuyên bố bà T là người mất năng lực hành vi dân sự.

Bà V thống nhất với yêu cầu của ông Q, đề nghị Tòa án tuyên bố bà T là người mất năng lực hành vi dân sự.

Ngày 29 tháng 11 năm 2022, Tòa án nhân dân Quận 5 đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 05/2022/QĐ-TA trưng cầu Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện giám định khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của bà T.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 6113/KLGD ngày 30 tháng 11 năm 2022 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh, đối với bà Nguyễn Thị T đã kết luận như sau:

- Về y học: Đương sự bị sa sút tâm thần tuổi già (F03-ICD10).
- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 quy định: “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...”

Do đó, căn cứ vào quy định nêu trên, yêu cầu của ông Q về việc tuyên bố bà T là người mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở để chấp nhận.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Võ Minh Q được miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự do thuộc trường hợp người cao tuổi theo quy định tại điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, các điều 367, 369, 370, 371, 372 và 378 của Bộ luật tố tụng dân sự,
- Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015;

- Căn cứ điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12, khoản 1 Điều 35 và khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án,

- Chấp nhận yêu cầu của ông Võ Minh Q:

Tuyên bố bà Nguyễn Thị T, sinh ngày 01 tháng 3 năm 1932, địa chỉ thường trú: Đường A, Phường E, Quận F, Thành phố Hồ Chí Minh là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Võ Minh Q được miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

- Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 (mười) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 (mười) ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Dương sự;
- VKSND Quận 5;
- Chi Cục THADS Quận F;
- UBND Phường E Quận F;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Trần Hà Như Oanh